

POTILAAN JA HÄNEN LÄHEISTENSÄ KOKEMUKSET HOITON LIITTYVÄSTÄ HAITTATAPAHTUMASTA

TAUSTA

Haittatapahtumiin kohdentuva tutkimus on lisääntynyt viime vuosina. Kuitenkin vain pieni osa tutkimuksista on kohdistunut potilaiden näkökulmaan. Potilaiden kokemukset haittatapahtuman jälkeen auttavat parantamaan koulutusta ja käytäntöjä terveydenhuollossa sekä tunnistamaan kuinka haittatapahtuman kokenut potilas läheisineen tulee kohdata.

KYSYMYKSET

Mitkä ovat potilaan ja hänen läheistensä kokemukset ja näkemykset hoidon aikana sattuneesta haittatapahtumasta?

AINEISTO JA MENETELMÄT

Tutkimusten menetelmällisen laadun arvioinnin jälkeen katsaukseen hyväksyttiin 14 laadullista tutkimusta. Tiedon tiivistämisen tavoitteena oli potilaiden ja heidän läheistensä näkemysten kuvaaminen. Katsauksen menetelmällinen toteutus on kuvattu alkuperäisessä julkaisussa.

SUOSITUKSET SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTOON

Kaikkiaan haittatapahtumalla on usein henkisiä, fyysisiä ja taloudellisia seuraamuksia potilaalle ja tällöin avoimen viestinnän tulisi olla henkilökunnan puolelta itsestään selvää. Haittatapahtuman jo tapahduttua on tärkeää, että terveydenhuollon ammattilainen:

- Huomioi potilaan ja hänen läheisten näkemykset ja kuuntelee heitä.
- Pyytää anteeksi ilman puolustelua. Huolehtii, että teot ovat yhtäläisiä sanojen kanssa. Potilaat ja omaiset toivovat, että haittatapahtuma ennaltaehkäistään jatkossa.
- Käy tapahtuneen avoimesti läpi potilaan ja hänen läheistensä kanssa.

On suositeltavaa rohkaista myös potilaita puhumaan potilasturvallisuuteen ja hoidon laatuun liittyvistä asioista, jotta haittatapahtumien riskikohdat tunnistetaan. Potilaiden tunnistamat mahdollisten vaaranpaikat ovat arvokasta tietoa organisaatiolle.

Alkuperäinen julkaisu: McVeety J, Keeping-Burke L, Harrison MB, Godfrey C, Ross-White A. Patient and family member perspectives of encountering adverse events in health care: a systematic review. JBI Database of Systematic Reviews & Implementation Reports 2014;12(7), 315 – 373.

TIIVISTELMÄN TEKIJÄ

Tutkija Virpi Jylhä, TtM, Hoitotyön tutkimussäätiö, virpi.jylha@hotus.fi

KÄYTTÖKELPOISUUS SUOMESSA JA LISÄTIETOJA

Järjestelmällisen katsauksen suositukset soveltuvat suomalaiseen sosiaali- ja terveydenhuoltoon. THL:n Laatu ja turvallisuus sivustolta löytyy lisätietoa haittatapahtumista sekä ammattilaisille että kansalaisille: <http://www.thl.fi/fi/web/laatu-ja-potilasturvallisuus>